

Реферат на тему: "І. Карпенко-Карий"

Іван Карпенко-Карий

І. Карпенко-Карий

Майже півтора сторіччя минуло від дня народження видатного українського драматурга і театрального діяча Івана Тобілевича, широко відомого також під псевдонімом Карпенко-Карого. Його славне ім'я тісно пов'язане не тільки з українським театральним ренесансом останньої чверті XIX століття, а й з розвитком визвольного руху на Україні, з боротьбою за ідейність та народність літератури. До мистецьких вершин Карпенко-Карий ішов повільною, але твердою, впевненою дорогою, долаючи численні перешкоди, що одна за одною поставали на його многотрудному життєвому шляху.

Народився майбутній драматург 29 вересня 1845 року в слободі Арсенівці поблизу Єлисаветграду (нині Кіровоград) в родині збіднілого дворянина. Мати походила з давнього козацького роду. Початкової грамоти І.Тобілевич навчився, як тоді водилося, у дяка, а продовжував освіту в бобринецькій трикласній повітовій школі. Навчання хлопцеві давалося легко, і закінчив він школу в числі найкращих учнів. На чотирнадцятому році життя доля кинула хлопця в похмурі кімнати повітових канцелярій, де молодий писарчук мусив коротати довгі дні над нудною роботою. Так було в Бобринці, так і в Єлисаветграді, куди І.Тобілевич переїхав разом з повітовими установами влітку 1865 року. Хоч у новому місті Іван Карпович був столоначальником повітового, а потім секретарем міської поліції і мав чин колезького секретаря, чиновницька кар'єра його не приваблювала. У Єлисаветграді він утворив аматорський гурток, вистави якого мало чим відрізнялися від вистав професійних труп. Він був одним із найактивніших діячів місцевого Товариства для поширення серед народу ремесел і грамотності, клопотався про утворення притулку для калік і сиріт, був ініціатором утворення безплатної лікарні для бідного люду, безплатної народної бібліотеки, а наприкінці сімдесятих років близько зійшовся з передовою інтелігенцією (П.Михалевич, М.Федоровський та ін.), з якої згодом склався нелегальний гурток однодумців, готових віддати сили за правду, за свободу рідного народу. Архівні документи свідчать що у будинку І.Тобілевича на Знаменській вулиці не раз відбувалися зібрання гуртка, на яких читали заборонену літературу. Ще до розгрому цього гуртка Карпенка-Карого як людину неблагонадійну було звільнено з посади секретаря Єлисаветградської поліції, а згодом вислано на три роки під нагляд поліції за межі України. Поселився він у тихому степовому Новочеркаську. Тим часом термін заслання драматургові продовжили ще на два роки, які він відбував на своєму хуторі Надія в 1886 році. З 1889 року майже до кінця життя Карпенко-Карий був одним із фактичних керівників, режисером і актором у трупі свого брата П.Саксаганського,

об'їздив з нею десятки великих і малих міст колишньої російської держави і написав такі шедеври драматургії, як "Сто тисяч", "Хазяїн", "Сава Чалий", "Суєта".